

Finanční analýza

Radka Pešková
Irena Jindřichovská

Edice učebních textů

 VŠEM

VYSOKÁ
ŠKOLA
EKONOMIE
A MANAGEMENTU

Finanční analýza

Radka Pešková
Irena Jindřichovská

Finanční analýza

2.
AKTUALIZOVANÉ
VYDÁNÍ

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU
Praha 2012

Předmluva

Vážení čtenáři,

touto publikací vám představujeme učební pomůcku pro studenty bakalářských a magisterských studijních programů soukromé pražské univerzity VŠEM.

Podniková praxe bývá často konfrontována s finančními problémy, ať většími, či menšími, které mohou být pro zajištění dlouhodobého fungování podniku klíčové. Umět správně diagnostikovat finanční situaci v podniku, rozpoznat příznaky případného bankrotu či umět navrhnout finanční strategii pro další rozvoj podniku vyžaduje kvalitní diagnostické nástroje, ke kterým patří finanční analýza jako základní nástroj pro hodnocení finančního zdraví podniku. Shrnutí východisek, principů a metod finanční analýzy je pak hlavním obsahem předkládaného studijního textu.

Pomůcka tak pojednává především o finanční analýze podniků a o dalších s finanční analýzou úzce spojených tématech. Vysvětlení jednotlivých problémů a pojmů je uvedeno na příkladech. Kniha představuje především strukturu finančních výkazů a vysvětluje použití klíčových finančních poměrových ukazatelů. Dále se zabývá komplexními soustavami modelů se zaměřením na bankrotní a bonitní modely.

V návaznosti na finanční analýzu se knížka zabývá také finančním plánováním, projektováním a oceňováním a v neposlední řadě také hodnotovým managementem a ekonomickou přidanou hodnotou.

Kniha vysvětluje různé problémy, se kterými se při analýzách může finanční manažer nebo analytik setkat, a navrhuje jejich řešení. Vysvětluje také slabé stránky různých metod používaných při hodnocení finanční situace firmy, neboť žádná analytická metoda nevede automaticky k nápravě.

Pro snadnější orientaci je u každé kapitoly uvedeno její shrnutí, klíčová slova a otázky k danému tématu. U každé kapitoly je také uvedena doporučená literatura k dalšímu studiu. V závěru je knížka doplněna anglicko-českým slovníčkem použitých pojmů, který uživatelé usnadní orientaci v dnes často používaných anglických zkratkách.

Autorky děkují kolegům a studentům VŠEM za cenné podněty a připomínky k této knížce.

Praha, červen 2012

Radka Pešková a Irena Jindřichovská

Finanční analýza

Ing. Radka Pešková, Ph.D.

Ing. Irena Jindřichovská, CSc.

Copyright © Vysoká škola ekonomie a managementu 2012.

Vydání druhé. Všechna práva vyhrazena.

ISBN: 978-80-86730-89-9

Vysoká škola ekonomie a managementu

www.vsem.cz

Žádná část této publikace nesmí být publikována ani šířena žádným způsobem a v žádné podobě bez výslovného svolení vydavatele.

Tato publikace neprošla redakční úpravou.

Obsah

1. Finanční analýza, její předmět a účel	5
1.1 Předmět a účel finanční analýzy	6
1.2 Finanční zdraví a finanční tíseň	9
2. Uživatelé finanční analýzy	15
2.1 Externí a interní finanční analýza	16
2.1.1 Investoři	17
2.1.2 Banky a jejich věřitelé	18
2.1.3 Obchodní partneři	18
2.1.4 Konkurenti	19
2.1.5 Manažeři	19
2.1.6 Zaměstnanci	19
2.1.7 Stát a jeho orgány	19
2.2 Finanční a manažerské účetnictví	20
3. Zdroje informací pro finanční analýzu	25
3.1 Základní zdroje informací finanční analýzy	26
3.2 Účetnictví jako elementární zdroj finanční analýzy	27
3.2.1 Metodické nástroje vedení účetnictví	30
3.2.2 Výkaz zisku a ztrát	36
3.3 Příloha k účetní závěrce	38
3.4 Přehled o peněžních tocích	38
3.5 Vypovídací schopnosti účetních dat	41
4. Metodika a techniky finanční analýzy	47
4.1 Základní principy finanční analýzy	48
4.1.1 Přístupy ke klasifikaci metod finanční analýzy	49

4.2	Kvantitativní metody testování	51
4.3	Absolutní ukazatele	53
4.3.1	Horizontální analýza	53
4.3.2	Vertikální analýza	55
4.4	Rozdílové ukazatele	57
4.4.1	Čistý pracovní kapitál	57
4.4.2	Čisté pohotové peněžní prostředky	58
4.4.3	Čistý peněžní majetek	59
4.5	Poměrové ukazatele	59
4.6	Vrcholové ukazatele	60
4.7	Univerzální ukazatele	60
4.8	Syntetické ukazatele	61
4.9	Faktorová analýza	61
4.10	Srovnání poměrových ukazatelů	62
4.11	Syntéza a predikční modely	62
4.12	Klasifikace metod finanční analýzy	63
4.13	Způsoby vyhodnocování zjištěných hodnot ukazatelů	65
5.	Rentabilita	69
5.1	Základní principy	70
5.1.1	Zisk v analýze rentability	70
5.1.2	Kapitál v analýze rentability	73
5.2	Rentabilita aktiv (Return on Assets, ROA)	74
5.3	Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity, ROE)	76
5.4	Pyramidový rozklad ukazatelů rentability	78
5.4.1	Rozklad rentability celkového kapitálu	79
5.4.2	Rozklad rentability tržeb	79
5.4.3	Rozklad rentability nákladů	80
5.4.4	Rozklad rentability vlastního kapitálu	80
6.	Aktivita	87
6.1	Úloha aktiv v podniku	88

6.2	Obrat celkových aktiv	90
6.2.1	Obrat dlouhodobého majetku	90
6.2.2	Obrat oběžných aktiv	91
6.3	Obratový cyklus peněz	94
7.	Finanční pozice a riziko ztráty podnikání	99
7.1	Základní principy	100
7.2	Provozní riziko platební neschopnosti – likvidita, pracovní kapitál	103
7.2.1	Ukazatele likvidity	104
7.2.2	Běžná likvidita	105
7.2.3	Pohotová likvidita	105
7.2.4	Peněžní (okamžitá) likvidita	106
7.2.5	Pracovní kapitál	106
7.3	Finanční riziko platební neschopnosti – finanční stabilita, zadluženost	107
7.3.1	Ukazatele finanční stability	109
7.3.2	Ukazatele zadluženosti	110
7.4	Kalkulace s vlastním kapitálem	112
8.	Ukazatele na bázi peněžních toků	117
8.1	Základní pojmy	118
8.1.1	Vývoj analýzy peněžních toků a jejich vykazování	119
8.1.2	Základní pojmy	119
8.2	Základní modely peněžních toků	120
8.3	Odvození peněžních toků z provozní činnosti přímou a nepřímou metodou	121
8.3.1	Přímá metoda odvození peněžních toků	121
8.3.2	Nepřímá metoda odvození peněžních toků	122
8.4	Bilance zdrojů a užití finančních prostředků	123
8.5	Poměrové ukazatele na bázi peněžních toků	126
9.	Kapitálové trhy	131
9.1	Základní pojmy	132
9.1.1	Dividendový výnos (Dividend Yield)	135
9.1.2	Ziskový výnos (Earnings Yield)	136
9.2	Výpočet vnitřní hodnoty akcie	136

9.2.1	Metoda diskontovaných dividend	137
9.2.2	Ziskové modely	138
9.2.3	Bilanční modely	138
10.	Predikce finanční tísně	145
10.1	Základní pojmy	146
10.2	Bankrotní modely	146
10.2.1	Beaverova jednorozměrná diskriminační analýza	147
10.2.2	Altmanova vícerozměrná diskriminační analýza	148
10.2.3	Index důvěryhodnosti IN95 a jeho modifikace	150
10.3	Bonitní modely	152
10.3.1	Kralickův rychlý test	152
10.3.2	Index bonity	153
10.3.3	Argentihovo model	155
11.	Finanční plánování	161
11.1	Definice pojmů	162
11.2	Cíl a účel finančního plánování	162
11.3	Jednotlivé druhy plánů a fáze finančního plánování	163
12.	Finanční projektování	169
12.1	Cíl a účel finančního projektování	170
12.2	Využití finančního projektování	170
12.3	Pravidla finančního projektování	171
12.4	Logický postup při finančním projektování	172
12.5	Odhad výnosů (tržeb)	172
12.6	Projekce aktiv rozvahy	173
12.7	Výsledovka – projekce výkazu zisků a ztrát	175
12.8	Konečný dopad na rozvahu	177
13.	Oceňování metodou diskontovaných cash flow	185
13.1	Model a postup ocenění	186
13.2	Postup výpočtu	187

13.3	Projekce cash flow a postup ocenění – příklad	188
13.4	Další problémy a postupy při nedostatku vstupních dat	190
14.	Hodnotový management	195
14.1	Podstata přístupu Value Based Management (VBM)	196
14.2	Koncept EVA	196
14.3	Nedostatky některých dalších používaných metod	198
14.4	Výpočet EVA	199
14.5	Transformace účetních dat na vstupy pro výpočet EVA	201
14.6	EVA a podniková kultura	203
15.	Souvislosti mezi ukazateli	207
15.1	Vzájemné vazby mezi ukazateli	208
15.2	Vliv likvidity, aktivity a finanční páky	211
15.3	Analýza vlivů pomocí Du Pont diagramu	217
15.4	Dopady na rentabilitu podniku	218
Přílohy		223
	Anglicko-český slovníček používaných termínů	224
	Příloha č. 1	229
	Příloha č. 2	235
	Vzorový test	238
	Klíč k řešení Vzorového testu	242
	Glosář	243
	Literatura	249

Jak používat tuto učebnici

Tuto knihu můžete jednoduše přečíst od začátku do konce, ale mnohem užitečnější vám bude s perem a papírem. Neefektivnější formou učení je aktivní učení, a proto jsme naplnili text příklady, abyste se přesvědčili, jak učivo zvládáte. Každá kapitola také obsahuje cíle, souhrn kapitoly a rychlý kviz. Následující body vám objasní, jak s knihou pracovat co nejefektivněji.

- a) Vyberte si kapitolu, kterou budete studovat, přečtěte si úvod a cíle na začátku kapitoly.
- b) Potom si přečtěte souhrn kapitoly na jejím konci (před rychlým kvizem a úkoly). Neočekávejte, že tento krátký závěr znamená v této fázi příliš mnoho, ale zkuste, zda můžete spojit některý z probraných bodů s některým z cílů.
- c) Poté si přečtěte samotnou kapitolu. Vyřešte jednotlivé příklady tak, jak jdou za sebou. Největší prospěch z příkladů získáte, pokud si své odpovědi napíšete předem a poté je zkontrolujete se správným řešením.
- d) Při čtení používejte poznámkový sloupec a přidávejte vlastní komentáře, odkazy na další materiál atd. Pokuste se formulovat své vlastní názory. Čím hlubší dialog s knihou povedete, tím více ze svého studia získáte.
- e) Až dočtete kapitolu, znovu si přečtěte souhrn kapitoly. Poté se vraťte k cílům na začátku kapitoly a položte si otázku, zda jste jich dosáhli.
- f) Nakonec upevněte své znalosti tím, že písemně vyřešíte úkoly v závěru kapitoly. Své odpovědi si můžete zkontrolovat tak, že se podíváte zpět do textu. Návrat k textu a hledání významných detailů dále zlepší pochopení předmětu.

Značky a symboly v učebním textu

Struktura textů určených pro samostatné studium je rozdílná již na první pohled, a to např. v zařazování grafických symbolů – značek.

Specifické grafické značky umístěné na okraji stránky upozorňují na definice, cvičení, příklady s postupem řešení, klíčová slova a shrnutí kapitol. Značky by měly studenta intuitivně vést tak, aby se již po krátkém seznámení s tímto typem učebnice dokázal v textu rychle a snadno orientovat.

Definice

Upozorňuje na definici nebo poučku pro dané téma.

Příklad

Označuje příklad praktické aplikace učiva včetně řešení.

Otázky k procvičení a úkoly

Označuje otázky a úkoly s postupem řešení na konci kapitoly.

Klíčová slova

Upozorňuje na důležité výrazy či odborné termíny nezbytné pro orientaci v daném tématu.

Shrnutí kapitoly

Shrnutí kapitoly se zařazuje na konec dané kapitoly. Přehledně, ve strukturovaných bodech shrnuje to nejpodstatnější z předchozího textu.

1

---

kapitola

Finanční analýza, její předmět a účel

1. kapitola

Finanční analýza, její předmět a účel

„Podnik, který nepřináší nic jiného než peníze, je ubohý podnik.“
Henry Ford

Úvod

Tato kapitola charakterizuje předmět a účel finanční analýzy ve vztahu k finančnímu řízení podniku. Průběžné hodnocení činnosti a dosažených výsledků je dnes základním předpokladem pro dlouhodobé působení ekonomických subjektů na trhu. Prosperující podnik tak využívá při formulaci svých rozhodnutí o budoucích záměrech výsledků finanční analýzy – rozboru výkonnosti firmy. Finanční analýza je tak jedním ze základních nástrojů finančního řízení podniku. Cílem prosperujícího podniku je dosahování zisku. Toho lze dosáhnout při respektování pravidel finančního zdraví. Kapitola tak vysvětluje pojem finanční zdraví a finanční tíseň.

Cíle kapitoly

- Definovat předmět finanční analýzy. Vysvětlit pojem finanční analýzy jako jednoho ze základních nástrojů finančního řízení podniku.
- Charakterizovat cíl finanční analýzy a postup, kterým lze cíle finanční analýzy dosáhnout.
- Objasnit pojmy finanční zdraví a finanční tíseň.

1.1

Předmět a účel finanční analýzy

„Finanční analýza je pravděpodobně stará stejně jako peníze. Její podoba a úroveň odpovídala však vždy době, ve které jí bylo možné nacházet. Dobří obchodníci znali odedávna dobře finanční rozbor. Právě jejich propočty byly asi prvními finančními analýzami. Pochopitelně v podstatně jiné, výrazně jednodušší podobě, než jak je chápeme my dnes v době počítačů. Struktury a úrovně finančních výpočtů se výrazně změnily, ale používané matematické principy a důvody, vedoucí nás k jejich sestavování, jsou stále tytéž.“¹

Účetnictví podává finančnímu manažerovi informace jednak o struktuře majetku a způsobu jeho financování a jednak o dosažených výsledcích podniku a vynaložených nákladech. Jedná se o údaje momentálního typu v podobě stavových absolutních veličin uváděných k určitému datu (např. rozvaha), resp. tokových veličin za určité období (např. výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích).

Tyto finanční výkazy mají bez dalšího rozboru omezenou vypovídací schopnost. Samotné souhrnné výstupy účetnictví ještě neposkytují úplný obraz o hospodaření a finanční situaci podniku, o jeho silných a slabých stránkách, o příležitostech a hrozbách a o celkové kvalitě hospodaření. Zde přichází na pomoc **finanční analýza** (Financial Analysis). Je to formalizovaná metoda, která poměřuje získané účetní údaje navzájem mezi sebou a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost. Finanční analýza umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření, majetkové a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá opatření, využít tyto informace pro řízení a rozhodování.²

V odborné literatuře existuje celé množství definic finanční analýzy, jako např.: „*Finanční analýza je oblast, která představuje výraznou součást podnikového řízení. Je úzce spojena s finančním účetnictvím a finančním řízením podniku a propojuje tyto dva nástroje podnikového řízení.*“³

Finanční analýza vychází z údajů minulých účetních období a představuje tedy hodnocení minulosti. Může se také podílet na formulaci vhodných řešení budoucího finančního hospodaření podniku. **Jejím cílem je poznat finanční zdraví podniku, identifikovat slabiny, které by mohly vést k problémům, a nalézt její silné stránky, o které se může opřít.** Postup, jakým lze tohoto cíle dosáhnout, lze charakterizovat jako:⁴

- zobrazení uplynulého vývoje finanční situace a finančního hospodaření podniku,
- určení příčin jejich zlepšení nebo zhoršení,
- volbu nejlepších směrů následujících činností a usměrňování finančního hospodaření a finanční situace podniku.

Kvalitní finanční řízení podniku včetně neustálého zlepšování rozhodovacích procesů se opírá o informace získané prostřednictvím finanční analýzy, jež si klade za cíl posoudit současnou finanční situaci podniku spolu s nadefinováním budoucích rozvojových směrů.

1) DOUCHA, R. *Finanční analýza podniku*. Praha: Vox Consult, 1996, s. 11.

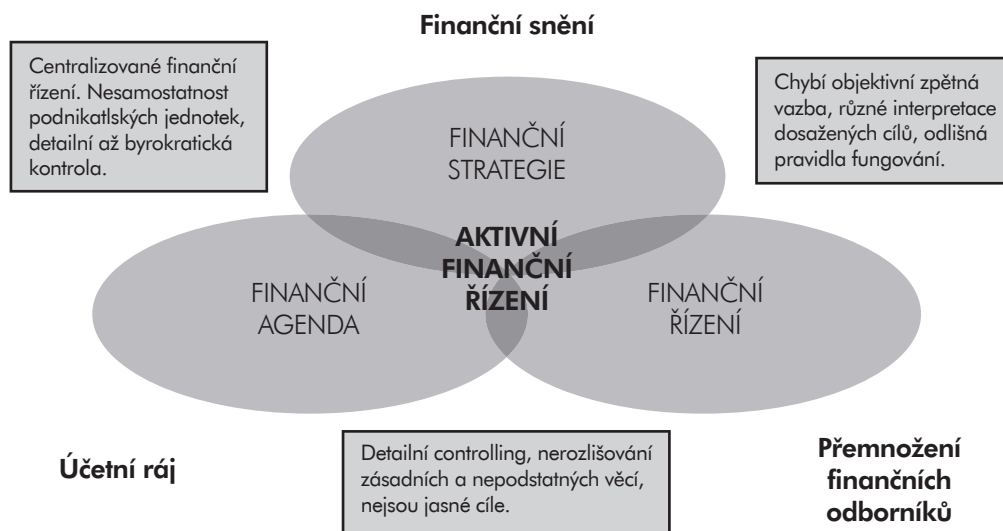
2) HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2009, s. 9.

3) GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: EKOPRESS, 2009, s. 318.

4) MRKVIČKA, J., KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2006, s. 14.

OBRÁZEK 1.1

Finanční řízení podniku

Zdroj: Vlastní úprava

Aktivní finanční řízení je založeno na souladu tří oblastí, které zahrnují:

- **Oblast tvorby finanční strategie a rámce finančního řízení**

Stanovení finanční vize, strategických cílů a nástrojů finančního řízení – úkol vrcholového týmu.

- **Oblast vlastního finančního řízení**

Dosahování finančních cílů a samostatné hospodaření s přidělenými zdroji – odpovídají linioví řídicí pracovníci všech úrovní a vedoucí štábních útvarů.

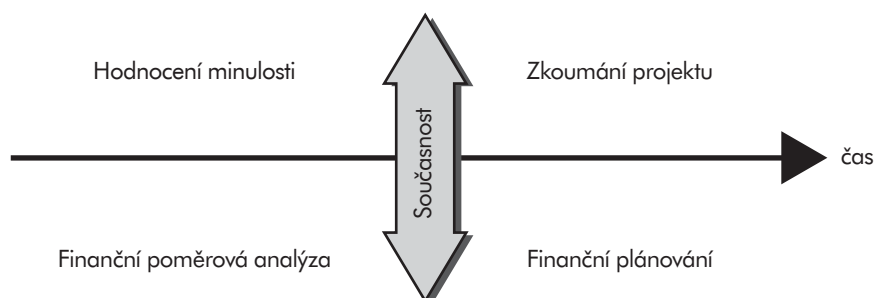
- **Oblast finanční a účetní agendy, zpracování dat**

Odpovědnost za způsob přenosu dat, jejich vyhodnocování a správnost celé účetní agendy nese finanční útvar.

Časové hledisko hodnocení informací je zachyceno na následujícím obrázku.

OBRÁZEK 1.2

Časové hledisko hodnocení informací

Zdroj: RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: Metody, ukazatele, využití v praxi. 3. rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009, s. 9.

Finanční analýza směřuje k poznání, co do budoucna podnikové finance vydrží. Samotná analýza má vyústit v potvrzení nebo modifikaci dosavadní finanční politiky. Nejde tedy jen o hodnocení jevů uplynulých období, ale především o prognózu finanční perspektivy podniku. Z hlediska podniku je pro finanční strategii rozhodující stanovení optimálních ekonomických a finančních parametrů, které jsou závislé na mnoha vlivech (jako obor podnikání, velikost podniku, postavení na trhu, surovinová a energetická náročnost, dodavatelská pozice, kvalita pracovní síly, používaná technologie, očekávané inovace a další faktory). Účelem finanční analýzy je především vyjádřit pokud možno komplexně majetkovou a finanční situaci podniku, tzn. podchytit všechny její složky. Při podrobnější analýze je možno detailně zhodnotit některou z jejích složek (rozbor výnosnosti majetku, rozbor zadluženosti, rozbor rizik platební neschopnosti atd.) a také připravit podklady i pro interní rozhodování managementu podniku.⁵

Na finanční analýzu jsou kladeny různé nároky a jedním z nich je např. požadavek komplexnosti, v jehož rámci jsou posuzovány vzájemně propojené vazby hospodářských procesů podniku. Maximalizace zhodnocování vloženého kapitálu a růstu tržní hodnoty jako jeden z cílů podnikání v sobě zahrnuje protichůdné trendy, což může pomoci částečně eliminovat i finanční analýza jako formalizovaná metoda analyzující a propojující aspekty ekonomiky a financování firmy. Výstupem je závěr finančního analytika o finanční situaci a stabilitě podniku.

Můžeme říci, že hlavním zájmem investorů a podnikového managementu je zpravidla výnosnost vloženého kapitálu, která bývá posilována do jisté míry také jeho zadlužeností. Nízké zadlužení posiluje finanční důvěryhodnost podniku, neboť riziko bankrotu klesá. Podnik je pak hodnocen jako spolehlivý, finančně stabilní s garancí dostatečných finančních prostředků, které mu umožňují pružná manažerská rozhodnutí. Vedle toho však nízká zadluženost může být vyjádřením neschopnosti podniku využívat cizí kapitál, a tedy nevyužívat svých podnikatelských možností. Jinou záležitostí může být aktivita podniku, kdy např. rychlý obrat majetkových součástí, především pohledávek a zásob, umožňuje rychlejší splacení závazků. Současně však může být signálem problémů s likviditou. Pokud však bude podnik držet nadbytečné zásoby, pak nejsou efektivně využívány finance a může dojít ke snižování efektivnosti použití kapitálu apod.

Dalším požadavkem neméně významným je pravidelnost a soustavnost. Diagnostika by se tak měla stát pravidelnou součástí hodnocení finanční situace firmy. Analýza pro potřeby managementu by se tedy neměla provádět pouze jedenkrát ročně v návaznosti na zpracování účetní závěrky a sestavení výroční zprávy, nýbrž by měla být běžnou součástí finančního řízení každé firmy. Optimem je pravidelné hodnocení, a to např. v měsíčních intervalech.

DEFINICE

Finanční analýza

V teorii i praxi existuje mnoho definic finanční analýzy. Nejobecněji ji chápeme jako souhrn činností, které zjišťují a vyhodnocují komplexně finanční situaci podniku. Finanční situaci rozumíme:

- **finanční výkonnost** (Financial Performance),
- **finanční pozici** (Financial Position) podniku.

5) HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008, s. 10.

Posloupnost činností prováděných v rámci finanční analýzy je možné definovat např. takto:

1. Formulace cílů finanční analýzy a určení, pro koho se analýza provádí.
2. Identifikace zdrojů dat.
3. Volba metod finanční analýzy.
4. Verifikace a předběžná příprava zdrojových dat pro zvolené metody.
5. Aplikace vybraných metod.
6. Posouzení vypočítaných hodnot a jejich interpretace.
7. Shrnutí zjištěných údajů a závěrů, formulace doporučení.

1.2

Finanční zdraví a finanční tíseň

Cílem finanční analýzy je stanovit pomocí vhodných nástrojů diagnózu finančního „zdraví“ podniku. **Finanční zdraví** podniku závisí na jeho **výkonnosti** a **finanční pozici**. Vyjadřuje míru odolnosti financí podniku vůči externím a interním provozním a finančním rizikům za dané situace. Finanční analýza hodnotí fungování mechanismu financí podniku podle stavu a vývoje finanční situace a podle dopadu **provozní, investiční** a **finanční** činnosti na vývoj **finanční situace**.⁶

DEFINICE

Finanční zdraví

Pojem **finanční zdraví** podniku (Financial Health) byl přejat z anglosaské literatury a vyjadřujeme jím uspokojivou finanční pozici podniku. Všeobecně je za finančně zdravý považován takový podnik, který je v dané chvíli i nejbližší budoucnosti schopen plnit smysl své existence.

Podnik je tedy možno považovat za finančně zdravý, jestliže:

- zhodnocuje vložený kapitál,
- nemá problémy s úhradou splatných závazků,
- je v konečném důsledku ve svém rozhodování nezávislý.

V tržní ekonomice to vlastně znamená, že má schopnost trvale dosahovat určité míry zhodnocení investovaného kapitálu (ziskovosti), kterou jeho investoři považují za dostatečnou vzhledem k riziku, s jehož výší je tento druh podnikání spojen.

6) HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008, s. 11.

Zejména tedy s **výnosností (rentabilitou)** a vyšší **rizika** je spjata finanční zdraví. Vyšší rentabilita vloženého kapitálu má kladný vliv na finanční zdraví firmy. Při dobrém finančním zdraví podniku se dá předpokládat, že dojde k přílivu externích finančních zdrojů využitelných k jeho dalšímu rozvoji. Vytvořený zisk je tedy jednak zdrojem splácení úvěrů, jednak podniku umožní efektivně se rozvíjet velkou měrou i z vlastních finančních zdrojů.

Stupeň schopnosti zhodnocovat vložené prostředky je na kapitálovém trhu „ohodnocen“ investory pomocí **tržní ceny akcií**, popř. i dalších cenných papírů vydaných podnikem. Má-li společnost akcie obchodované na kapitálovém trhu, lze hodnotu akcie použít pro stanovení hodnoty podniku jako vrcholového cíle podnikatelské činnosti. V hodnotě firmy se komplexně zobrazují veškerá rozhodnutí, která byla učiněna ve vazbě na základní rozhodovací procesy, tj. do jakých aktiv a s jakým efektem investovat, jak tyto investice profinancovat, jak rozdělit vyprodukovaný hospodářský výsledek, kolik zisku vyplatit akcionářům v dividendách a kolik reinvestovat zpět do firmy na základě ohodnocených budoucích růstových příležitostí. Zároveň musí být podnik schopen hradit svoje závazky a vyhnout se problémům s **likviditou**. V tomto směru je nutné výhledově zajistit dlouhodobou likviditu, na kterou má významný vliv poměr cizích investičních zdrojů k vlastnímu vloženému kapitálu – čím je zadluženost menší, tím méně je zranitelný, ale zároveň bude pravděpodobně dosahovat srovnatelně horších výsledků hospodaření. Odrazem této schopnosti ve finančně-účetní oblasti je určitá majetková a finanční struktura a rovněž i výše výsledku hospodaření.

Protikladem stavu finančního zdraví je **finanční tíseň** (Financial Distress), projevující se velmi vážnými problémy ve finančních tocích. Tato situace ohrožuje likviditu a nelze ji řešit jinak než zásadními změnami v činnosti firmy a změnou způsobu jejího financování. Finanční tíseň je tedy extrémní situace špatného finančního zdraví – z důvodů vysoké zadluženosti, nízké likvidity či nízké provozní výkonnosti.

Samotné hodnocení finančního zdraví podniku souvisí s tím, pro jaký účel se finanční analýza provádí. Ke změně a přehodnocení finančního zdraví podniku může také dojít v důsledku změnách se ekonomických podmínek (změny v úročení, devizových kurzů apod.).

DEFINICE

Finanční analýza

Z anglického pojmu **financial analysis** byl vlastně přejet u nás používaný název **finanční analýza** pro rozborovou činnost, která objasňuje finanční údaje, posuzuje výkonnost a perspektivy podniku, a to i ve srovnání s dalšími firmami a odvětvovými výsledky.

Shrnutí

Kapitola se zabývá definicí pojmu finanční analýza jako základního nástroje finančního řízení podniku. Účelem finanční analýzy je zjistit finanční zdraví firmy, vyhledat slabiny firmy a stanovit její silné stránky. Tohoto cíle lze dosáhnout prostřednictvím rozboru údajů o minulém vývoji finanční situace a finančního hospodaření. Spolu s analýzou je možné stanovit příčiny zlepšení nebo zhoršení finanční situace a také navrhnout vhodný směr dalšího vývoje činnosti firmy. Finanční analýza s využitím vhodných nástrojů umožňuje stanovit diagnózu „finančního zdraví“ firmy. Finančně zdravý podnik je primárně schopen hradit své splatné závazky. Finanční zdraví je tak ovlivňováno zejména likviditou podniku. Dobrá likvidita je jednou z jeho podmínek. Finančně zdravý podnik také dokáže svou činností zhodnotit vložený kapitál, tj. vytvářet zisk. Rentabilita (výnosnost) kapitálu tak upevňuje finanční zdraví podniku. Další klíčový aspekt finančního zdraví je přiměřená zadluženost podniku, která umožňuje výnosnější využívání vložených finančních prostředků. Finanční zdraví podniku je ovlivněno likviditou podniku, jeho rentabilitou a přiměřenou zadlužeností (finanční stabilitou). Problémy s likviditou mohou vést až k finanční tísní podniku.

Klíčová slova

---

finanční analýza
cíl finanční analýzy
finanční řízení
finanční zdraví
finanční tíseň

Další otázky k procvičení

- ? Jak definujete pojem finanční analýza?
- ? Co je cílem finanční analýzy? Jakým postupem lze cíle finanční analýzy dosáhnout?
- ? Jak lze charakterizovat finanční zdraví podniku? Jaké kategorie ukazatelů jej ovlivňují?
- ? Co je finanční tíseň podniku?